

Doñan ýylany ölüdir öýdüp, Bagdada elten margir hakynda hekaýat

Category: Goşgular, Kitapcy

написано kitapcy | 22 января, 2025

Doñan ýylany ölüdir öýdüp, Bagdada elten margir hakynda
hekaýat DOÑAN ÝYLANY ÖLÜDIR ÖÝDÜP, BAGDADA ELTEN MARGIR
HAKYND A HEKAÝAT

Men bu hekaýaty ençe ýyl ozal
Eşidipdim. Diňläp, senem many al.
Margir, ýagny ýylan tutýan bir kişi,
Şonuň bilen eklenç edýän bir kişi

Endigne eýerip, ýylan tutmaga
Ugrady alysda görünyän daga.

Şeýle bir nakyl bar: «Agtaran-tapar»,
Her kim öz geregniň ugruna çykar.

Diýipdirler ýene: «Yhlasa-myrat»,
Ahyr ele düşer gözlenilýän zat.

Margirem hazyna agtaran ýaly,
Aýlanyp ýör, ýylan tutmak hyýaly.

Gaýalardan süýşüp gaýdan galyň gar
Jülgeleriň eteginde agarýar.

Şol gar bilen gaýdan äpet ýylany
Tapdy ol. Seretse, ýok ýaly jany.

Begendi ol kişi: «Awum-a oňdy!»
Ýylany tegeläp, ýüp bilen daňdy.

Adam diýlen mahluk özün tanaman,
Pyglynyň gurbany bolýar kä zaman.

Ýa gymmat bahaly atlazdan geými
Jidä çalşar, duýmaz hiç hili müýni.

Özümüz ýylandan gorkunç bolsak-da,
Haýran galyp, gürrüň edýäs ol hakda.

Ili geň galdyrmak margire kada,
Ol ýylany alyp, gitdi Bagdada.

Ýylan uly, esli agramy bardy,
Margir ony zordan süýräp barýardy.

Çümýärdi ol süýji arzuw-hyýala.
«Adamlar aňk bolup bakar ýylana.

Bu eden ummasyz azabma derek
Maňa-da esli pul düşäýse gerek...»

Ine, ol ahyry şähere ýetdi,
Gören agzyn açyp, ýakasyn tutdy.

«Heniz beýle äpet ýylan görmändik,
Margiriňem zordugyna geň galdyk.

Gorkman, süýräp ýörşi geň-aý oň, walla».
Diýip, gürrüň etdi giden mähelle.

Kim şeýle syn etdi, kimse pul berdi,
Garaz, il görmedik zadyny gördi.

Gaty kändi üýşen adamlar sany,
Margir açyk ýerde goýup ýylany,

Üstüne-de tapan-tupanny atdy,
Ýylan gymyldaman kän wagt ýatdy.

Nurly Günem galyp barha ýokary,
Howry bilen çoýup başlady ýeri.

Örtükler ýylsyna, Günüň çoguna,
Ýylanam janlanyp başlady, ana.

Garda, buzda doňan göwrä girip jan,
Kem-kemden oýandy sus ýatan ýylan.

gymyldap ugrady guýrukdyr kelle,
Oň bolşuna gözi düşen mähelle

«Assa gaçan-namart» diýlişi ýaly,
Edil suwuň dagdan inişi ýaly,

Duran-duran ýerden ýazzyny berdi,
Giden meýdan yöne ala güpürdi.

Zähresi ýarylan adamlar kileň
Çakyşyp, itişişip bir-biri bilen,

Margiriň hut ýedi puştuna gargap,
Jyn dagan dek bolup, gitdiler dargap.

Ýylanyň eýesem gözün tegeläp,
Tas basgyda galyp, bolupdy heläk.

«Öz başyma satyn alyp belany,
Ölüdir öýdüp bu äpet ýylany.

Guzynyň möjegi oýarşy deýin,
Derde galdym. Indi näme edeýin?»

Diýip, ýaýdanjyrap duran margiri
Ýylan şo durşuna ýuwutdy diri.

Gerinjiräp, eýläk-beýläk towlandy,
Ol biçaräň süňkleri-de owrandy...

Betbagtlyk buzunda şol ýylan deýin,
Kalbyň uklap ýatan wagty arkaýyn.

Bir söý bilen oýarsaň aç nebsiňi,
Margiriň gününe salar ol seni.

Açgözlük ýylany janlansa eger,
Ömrüňe, abraýňa ýetirer zeper.

Şer işlere şert döredip, jan berseň,
Soň ömrüň durkuna ahmyr eder sen.

Jelaleddin RUMY. Goşgular